

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Mikuláša Hubu, Martina Fecka a Jána Mičovského

k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

(tlač 726)

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa mení a dopĺňa takto:

1. V Čl. I bode 1 v § 1 odsek 1 znie:

„(1) Tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom dlhodobu zabezpečiť zachovanie prírodnej rovnováhy a ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života, prírodného dedičstva, hodnôt a krás, ako aj charakteristického vzhľadu krajiny a utvárať podmienky na trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov a na poskytovanie ekosystémových služieb, berúc do úvahy regionálne a miestne špecifiká.“.

Odôvodnenie:

Vo vládnom návrhu zákona absentuje medzi cieľmi zachovanie charakteristického vzhľadu krajiny a relativizuje sa zmysel a dôležitosť ochrany prírody a krajiny. Na druhej strane navrhované znenie prináša niektoré nové, žiaduce motívy ochrany, napríklad poskytovanie ekosystémových služieb. Nami navrhované znenie je syntézou pôvodného a novelizovaného znenia § 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZOPK“).

2. V Čl. I bode 2 v § 2 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Ochrana prírody a krajiny podľa tohto zákona je vo verejnom záujme a nemôže byť spochybnená žiadnym iným verejným záujmom.“.

Odôvodnenie:

V platnom zákone nie je vo viacerých prípadoch vyjadrené, čo sa považuje za verejný záujem, pričom ide o vážny nedostatok efektívnej aplikácie ZOPK pri ochrane prírody a starostlivosti o krajinu. Táto absencia umožňuje následne nad samotnú ochranu prírody a krajiny ako činnosť vo verejnom záujme nadradovať iný verejný záujem (napr. výstavbu), čo vytvára riziko, že ochrana prírody a krajiny môže byť kedykoľvek spochybnená iným verejným záujmom. Úprava navrhovaná v bode 2 tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu je v súlade s článkom 6 smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (ďalej len „smernica Rady č. 92/43/EHS“) a tiež v súlade s rozsudkom Súdneho dvora C-258/11. Hoci smernica Rady č.

92/43/EHS, ako aj vládny návrh zákona používajú pojem „vyšší verejný záujem“, za ktorý možno považovať aj ochranu prírody a krajiny, tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh sa striktne pridŕža pojmu „verejný záujem“ v súlade s Ústavou Slovenskej republiky.

3. V Čl. I sa bod 13 vypúšťa.
Doterajšie body sa následne prečísľujú.
4. V Čl. I bode 14 v § 6 ods. 1 sa slová „Ochrana prírodných biotopov“ nahrádzajú slovami „Ochrana biotopov“.

Odôvodnenie k bodom 3 a 4:

Predložené znenie novely ZOPK mení pôvodný širšie koncipovaný pojem „ochrana biotopu“ na „ochrana prírodného biotopu“, čím v značnej miere vylučuje z tejto ochrany iné druhy biotopov, ako napríklad poloprírodné biotopy alebo antropogénne biotopy, čím môže byť v mnohých prípadoch priamo ohrozený hlavný motív ochrany (pozri napríklad orchideové lúky). Takéto zúženie ochrany zo všetkých druhov biotopov len na prírodné biotopy je vyslovene v rozpore aj so smernicou Rady č. 92/43/EHS, kde v článku 1 písm. b) sú pod pojmom „prírodný biotop“ zahrnuté okrem prírodných biotopov aj prirodzené biotopy, ako aj poloprírodné biotopy. Aj z tohto dôvodu navrhujeme ponechať pôvodnú úpravu v čo najširšom význame „ochrana biotopov“, čo lepšie zodpovedá aj zneniu uvedenej smernice o biotopoch.

5. V Čl. I bode 16 v úvodnej vete sa slová „7a a 7b“ nahrádzajú slovami „7a až 7c“.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívno-technickú úpravu bezprostredne súvisiacu s bodom 7 tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

6. V Čl. I bode 16 v § 7a ods. 5 sa na konci za slová „právnym predpisom“ vkladá čiarka a slová „a to na náklady pôvodcu ich šírenia, ak je známy, inak na náklady štátu po potvrdení ich úhrady“.

Odôvodnenie:

Požadované činnosti sú finančne náročné a môžu ohroziť - v kumulácii s ostatnými povinnosťami ochrany životného prostredia - hospodárenie dotknutých subjektov. Ak užívateľ pozemkov nezapríčinil stav ohrozenia pôvodného druhového zloženia, je táto povinnosť nad rámec Ústavy SR. Navyše vykonaním tejto činnosti by užívateľ pozemku porušil § 4 ods. 3 ZOPK, nakoľko prirodzený výskyt nie je zadefinovaný v ZOPK.

7. V Čl. I bode 16 sa za § 7b vkladá nový § 7c, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 7c

Ochrana charakteristického vzhľadu krajiny

- (1) Pri využívaní krajiny je každý povinný chrániť jej charakteristický vzhľad a

obmedziť činnosti, ktoré môžu narušiť jej charakteristické črty. Za týmto účelom sa pri umiestňovaní nových stavieb, ako aj iných objektov a aktivít zabezpečí ich vhodné začlenenie do krajiny v súlade s existujúcimi významnými krajinnými prvkami, historickými krajinnými štruktúrami, krajinnými horizontmi alebo tradičnými krajinnými dominantami.

- (2) Podrobnosti o charakteristickom vzhľade krajiny a charakteristických črtách krajiny, vrátane vymedzenia jednotlivých typov krajiny, podmienkach ich ochrany ako aj podmienkach začleňovania objektov a stavieb do krajiny upraví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.
- (3) Podrobnosti podľa odseku 2 sú podkladom na vypracovanie vyjadrenia podľa § 9 ods. 1 písm. a) až c)."

Odôvodnenie:

Je potrebné v zákone zadefinovať a zabezpečiť aj ochranu charakteristického vzhľadu krajiny, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť krajinných systémov a odzrkadľuje viaceré dôležité stránky ich stavu a vývoja.

8. V Čl. I sa za bod 19 vkladá nový bod 20, ktorý znie:

„20. V § 11 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Územná ochrana je vo verejnom záujme.““.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívno-technickú úpravu bezprostredne súvisiacu s bodom 2 tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

9. V Čl. I sa za bod 31 vkladá nový bod 32, ktorý znie:

„32. V § 19 odsek 4 znie:

„(4) Na územiach národných parkov je obmedzený vstup, vjazd, voľný pohyb osôb, domácich a hospodárskych zvierat mimo zastavané územie obcí, ako aj turistické, rekreačné a iné spoločenské činnosti. Podmienky týchto obmedzení a zoznam turistických, rekreačných a iných spoločenských činností, ktoré sú zakázané, ako aj manažment povolených turistických, rekreačných a iných spoločenských činností určí návštevný poriadok národného parku a jeho ochranného pásma, ktorého súčasťou je program starostlivosti o návštevníkov obsahujúci aj opatrenia o osvetovom a kultúrno-výchovnom využívaní národného parku. Návštevný poriadok možno vydať aj pre časť územia národného parku.““.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Je potrebné čo najpresnejšie v zákone špecifikovať, čo je v národnom parku zakázané, najmä z dôvodu odstránenia pochybností a nejasností v aplikačnej praxi.

10. V Čl. I sa vypúšťajú body 32, 34 až 37, 39, 40 a 42.

Odôvodnenie:

Vo všetkých týchto prípadoch sa navrhuje, aby aj naďalej rozhodoval okresný úrad v sídle kraja, a nie vláda SR. V porovnaní zo súčasne platným stavom akceptujeme rozšírenie kompetencií vlády na všetky veľkoplošné chránené územia (národné parky aj chránené krajinné oblasti). Vo všetkých ostatných prípadoch navrhujeme zachovať súčasný stav.

11. V Čl. I bode 41 v § 25a odsek 1 znie:

„(1) Lokalitu, spravidla s výmerou do 100 ha, s kultúrnym a vedeckým významom, s neopakovateľnými charakteristickými črtami významnými z miestneho alebo regionálneho hľadiska a ekologickým alebo krajinotvorným významom, môže obec vyhlásiť všeobecne záväzným nariadením za obecné chránené územie.”.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na to, že v Slovenskej republike chýba právna úprava týkajúca sa výslovne starostlivosti o krajinu, navrhujeme rozšíriť definíciu obecného chráneného územia aj o krajinársky motív jeho možného vyhlásenia.

12. V Čl. I bode 45 úvodná veta znie: „V § 28 odseky 3 až 9 znejú:”.

13. V Čl. I bode 45 v § 28 odseky 3 a 4 znejú:

„(3) Každý, kto zamýšľa uskutočniť plán alebo projekt podľa odseku 2 (ďalej len „navrhovateľ”), je povinný predložiť návrh plánu alebo projektu na posúdenie orgánu ochrany prírody.

(4) Okresný úrad v sídle kraja vydá k návrhu plánu alebo projektu podľa odseku 3 alebo z vlastného podnetu na základe vyhodnotenia kritérií podľa príloh č. 3 až 10 osobitného predpisu⁶⁴) odborné stanovisko k možnosti jeho významného vplyvu na územie sústavy chránených území. Ak sa plán alebo projekt má uskutočniť na území viacerých krajov, odborné stanovisko vydá ten okresný úrad v sídle kraja, na území ktorého sa má uskutočniť najväčšia časť plánu alebo projektu. Ak podľa odborného stanoviska plán alebo projekt môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom významný vplyv na toto územie, je predmetom posudzovania vplyvov podľa osobitného predpisu⁶⁴) z hľadiska cieľov jeho ochrany.”.

Odôvodnenie k bodom 12 a 13:

Platné znenie ZOPK upravujúce posudzovanie projektov s možným negatívnym vplyvom na európsku sústavu chránených území netransponuje správne príslušnú európsku legislatívu, konkrétne článok 6.3 a 6.4 smernice Rady č. 92/43/EHS, ktoré sú kľúčové pre jej správne uplatňovanie.

Hlavná chyba je procesná, lebo novela navrhuje postup podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie EIA (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“), ktorý však upravuje tento proces všeobecne, kým smernica Rady č. 92/43/EHS požaduje špeciálne posudzovanie vplyvu plánov a projektov na územia európskej sústavy chránených území. To môže byť súčasťou EIA, musí však spĺňať podmienky posudzovania vplyvov na európsku sústavu chránených území podľa smernice Rady č. 92/43/EHS.

Medzi ne patrí podrobné posúdenie vplyvov na jednotlivé predmety ochrany a jej ciele obsahujúce úplné, presné a definitívne zistenia a závery, ktoré môžu odstrániť akúkoľvek dôvodnú vedeckú pochybnosť o týchto vplyvoch tak, ako je to uvedené v bode 44 rozsudku Súdneho dvora C-258/11.

Dôsledkom doterajšieho postupu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. je, že plány a projekty sa posudzujú len všeobecne podľa požiadaviek zákona č. 24/2006 Z. z. bez spoľahlivého a podrobného poznania dopadov na chránené územia. Asi najabsurdnejším dôsledkom takéhoto právneho stavu je, že najrizikovejšie projekty sa ad hoc podrobujú procesu tzv. „dobrovoľného“ a často len dodatočného posúdenia vplyvov na európsku sústavu chránených území, spravidla podľa metodiky Ministerstva životného prostredia Českej republiky.

Je neprijateľné, aby takéto závažné posudzovanie prebiehalo len na báze dobrovoľnosti a podľa právnych predpisov iného štátu. Keďže predložená novela tento problém nerieši, treba jej príslušné ustanovenia upraviť tak, aby bolo už zo zákona jasné, ktoré projekty podliehajú posudzovaniu vplyvov na európsku sústavu chránených území (t. j. že to nie sú len tie, ktoré spĺňajú limity podľa zákona č. 24/2006 Z. z.) a že musia byť posúdené ich vplyvy na každý predmet a cieľ ochrany (čo zákon č. 24/2006 Z. z. nepredpokladá), aby sa nestávalo, že ich posúdenie bude len všeobecné a na základe tohto procesného nedostatku napadnuteľné.

Takisto je potrebné upraviť, aby úrad mohol stanovisko k plánu alebo projektu vydať aj vtedy, ak ho navrhovateľ nepredloží na posúdenie, aby sa nestávalo, že v prípade takéhoto opomenutia navrhovateľa príslušný orgán nebude mať možnosť ho na to upozorniť v predstihu (skôr ako nesúladiť napadne verejnosť, obec alebo iní zainteresovaní). Aj z týchto dôvodov navrhujeme doplniť súčasné znenie § 28 ZOPK.

14. V Čl. I sa za bod 47 vkladá nový bod 48, ktorý znie:

„48. V § 32 sa na konci pripája táto veta: „Druhovú ochranu je vo verejnom záujme.“.“

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívno-technickú úpravu bezprostredne súvisiacu s bodom 2 tohto pozmeňujúceho a dopĺňajúceho návrhu.

15. V Čl. I bode 52 v § 35 ods. 6 sa vypúšťa posledná veta.

Odôvodnenie:

Starostlivosť o nájdené choré, zranené, poškodené a uhynuté živočíchy sa vládny návrhom zákona presúva z príslušných orgánov ochrany prírody na štruktúry odbornej organizácie a teda na Štátnu ochranu prírody Slovenskej republiky. Tento posun je pozitívny, avšak podľa poslednej vety ten, kto

nájde chráneného živočícha, ktorý je zároveň poľovnou zverou, má tento nález ešte oznámiť aj okresnému úradu. Táto povinnosť sa javí ako nadbytočná a len výlučne „evidenčná“ a je zbytočnou záťažou pre občana a preto odporúčame poslednú vetu z textu vypustiť. Z hľadiska evidencie daná povinnosť hlásenia by mohla smerovať zo strany odbornej organizácie ochrany prírody smerom k orgánom miestnej štátnej správy a teda okresným úradom.

16. V Čl. I sa za bod 57 vkladá nový bod 58, ktorý znie:

„58. V § 47 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Ochrana drevín je vo verejnom záujme.“.“.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívno-technickú úpravu bezprostredne súvisiacu s bodom 2 tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

17. V Čl. I bode 59 v § 47 ods. 4 písm. a) sa slová „80 cm“ nahrádzajú slovami „40 cm“.

Odôvodnenie:

Cieľom predloženého pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu je zachovať súčasný stav. V porovnaní so súčasným znením ZOPK sa vo vládnom návrhu zákona zvyšuje obvod kmeňa drevín rastúcich za hranicami zastavaného územia obce a mimo lesa, keď nie je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny pri ich výrube, z obvodu 40 cm na 80 cm. Toto považujeme za veľký zásah do podstaty ochrany prírody a krajiny, ktorý v praxi bude smerovať k živelnému výrubu drevín a zníženiu disponibilných prostriedkov na náhradnú výsadbu. Už v súčasnosti sa k voľne rastúcej zeleni mimo intravilánu pristupuje veľmi benevolentne, čo by sa predloženou novelou ešte výrazne zhoršilo. Treba zdôrazniť, že táto zeleň plní celý rad dôležitých funkcií, ako napríklad ekologické, mikroklimatické, pôdoochranné, ale aj krajinotvorné. Aj z tohto dôvodu sme zásadne proti liberalizácii nových podmienok výrubu, ktoré by mohli situáciu ešte viac zhoršiť.

18. V Čl. I bode 62 v § 47 ods. 7 písm. b) znie:

„b) začať konanie o vydaní rozhodnutia o určení podrobnejších podmienok vykonania výrubu alebo o vydaní rozhodnutia o jeho obmedzení alebo zákaze, ak je v rozpore s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny.“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme novú a presnejšiu formuláciu, ktorá by v praxi mala zabrániť zjednodušenému a príliš urýchlenu rozhodovaniu pri výrube.

19. V Čl. I bode 67 v § 50 ods. 1 sa pred prvú vetu vkladá nová veta, ktorá znie:

„Vyhlasovanie ochrany osobitne chránených častí prírody a krajiny je vo verejnom záujme.“.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívno-technickú úpravu bezprostredne súvisiacu s bodom 2 tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

20. V Čl. I bode 68 v § 51 ods. 4 sa slová „nariadenia vlády“ nahrádzajú slovami „všeobecne záväzného právneho predpisu“.

Odôvodnenie:

Považujeme súčasnú úpravu vyhlasovania osobitne chránenej časti prírody a krajiny prostredníctvom všeobecne záväzného právneho predpisu za vhodnejšiu ako prostredníctvom nariadenia vlády.

21. V Čl. I bod 82 znie:

„82. V § 56 ods. 1 sa nad slovo „výskum“ umiestňuje odkaz 86b, nad slovo „činnosť“ sa umiestňuje odkaz 86c a vypúšťajú sa odseky 2 a 3.

Doterajšie odseky 4 až 8 sa označujú ako odseky 2 až 6.

Poznámky pod čiarou k odkazom 86b a 86c znejú:

„^{86b}) § 2 ods. 1 zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Zákon č. 185/2009 Z. z. o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

^{86c}) § 8 ods. 2 zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.“.

Odôvodnenie:

Predložená novela špecifikuje výskum a jeho zameranie, ale nešpecifikuje pojem „vedecká činnosť“, takže hoci sa má táto činnosť podporovať, nie je zrejmé, o čo ide. Preto ju treba ozrejmiť rovnako, ako výskum.

Spresnenie pojmu „výskum“ odkazom na príslušné právne normy patrí hneď do úvodného odseku 1 a tam by malo byť aj spresnenie pojmu „vedecká činnosť“. Na to sa zdá optimálny § 8 ods. 2 zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov vymenúvajúci viaceré činnosti, respektíve služby, ktoré nemožno považovať za výskum, ale môžu poskytnúť užitočné podklady pre potreby ochrany prírody ako napríklad monitoring, zber a analýza dát a informácií.

Navrhuje sa tiež vypustiť odseky 2 a 3, lebo sú duplicitné voči už platným obmedzeniam v ZOPK. Výskum by sa po prijatí navrhovaného znenia neúnosne zbyrokratizoval, pričom takýto návrh by mohol byť v rozpore s článkom 13 Charty základných práv Európskej únie (2007/C 303/01), ktorý hovorí, že umenie a vedecké bádanie sú slobodné. V praxi plne postačuje povinnosť výskumníkov rešpektovať obmedzenia pri vstupe na pozemky a pri zaobchádzaní s chránenými druhmi, aby

nedochádzalo k ich rušeniu či poškodeniu. Teda ak platí, že do niektorých území má voľný vstup každý a že neinvazívny výskum neohrozuje chránené druhy, tak takýto výskum nesmie byť obmedzovaný nad rámec Charty základných práv a iných platných právnych noriem.

Problém doterajšej právnej úpravy je, že v niektorých skupinách živočíchov sú chránené takmer všetky druhy (obojživelníky, plazy, vtáky), takže výskumníci v tejto problematike sú tým obmedzovaní nad mieru obvyklú pri ostatných občanoch Slovenskej republiky. Len z dôvodu výskumu (hoci aj neinvazívneho) by totiž museli žiadať hneď dva druhy súhlasov, ktoré sa nevyžadujú od ostatných občanov, ktorí živočíchov len tak zo záľuby pozorujú, fotografujú a pod. Preto navrhujeme tento neodôvodnený rozdiel odstrániť a zároveň spresniť ustanovenia, upravujúce nakladanie s výsledkami výskumu, aby tí vlastníci pozemkov, ktorých sa výsledky môžu týkať, napríklad možnými obmedzeniami, mali k nim včasný prístup a mohli si k nim pripraviť kvalifikované stanovisko.

22. V Čl. I bod 83 znie:

„83. V § 56 odsek 4 znie:

„(4) Oprávnená osoba je povinná vopred oznámiť orgánu ochrany prírody začatie a ukončenie výskumu osobitne chránenej časti prírody a krajiny. Po ukončení výskumu je oprávnená osoba povinná do šiestich mesiacov oznámiť organizácii ochrany prírody spôsob a termín publikovania alebo uschovania výsledkov výskumu, alebo odovzdať organizácii ochrany prírody správu o výsledku výskumu. Pri viacročných výskumoch je oprávnená osoba povinná oznámiť organizácii ochrany prírody spôsob a termín publikovania alebo uschovania výsledkov výskumu alebo odovzdať organizácii ochrany prírody priebežnú správu o výsledku výskumu každoročne do 31. januára kalendárneho roka. Oprávnená osoba môže pri odovzdávaní údajov do národnej databázy určiť podmienky, za akých možno tieto údaje sprístupňovať a poskytovať o nich informácie. Výsledky výskumu financovaného z verejných zdrojov organizácia ochrany prírody zverejní na svojom webovom sídle; ustanovenia osobitného predpisu tým nie sú dotknuté.^{86d)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 86d znie:

„^{86d)} Zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon).“.

Odôvodnenie:

Navrhnuté znenie vládneho návrhu zákona je v rozpore s viacerými inými právnymi predpismi. Okrem toho, napríklad vo viacerých skupinách živočíchov, sú chránené takmer všetky druhy zistené na Slovensku (obojživelníky, plazy, vtáky). Orgán ochrany prírody by tak od zoológov skúmajúcich tieto živočíchov dostal neobmedzený prístup k ich novým údajom bez toho, aby na ich získanie prispel.

Hoci sa v znení vládneho návrhu zákona uvádza, že ostatné ustanovenia zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov týmto nie sú dotknuté, už len povinnosť odovzdať výsledky výskumu je v rozpore s § 17, ods. 1 písm. d) tohto zákona, ktorý ustanovuje, že autor má právo na „nedotknuteľnosť svojho diela a manipuláciu s ním“.

Okrem toho je znenie vládneho návrhu zákona podľa všetkého aj v rozpore s článkom 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 9/96/ES o právnej ochrane databáz, ktorý ustanovuje, že na preklad, zmeny, usporiadanie a všetky ďalšie úpravy databázy má výhradné právo zhotoviteľ databázy, rovnako ako podľa písm. a) tohto článku má výhradné právo aj na rozmnožovanie databázy alebo jej časti akýmikoľvek prostriedkami.

Preto zákonom nemožno ustanoviť povinnosti oprávnenej osobe odovzdávať výsledky svojho výskumu, zvlášť, ak ho realizuje samostatne. Zákonom však možno upraviť, ako má o týchto výsledkoch informovať príslušný orgán tak, aby ich mohol použiť pre potreby ochrany prírody a krajiny. Uvedené sa navrhuje riešiť práve v tomto bode pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu tak, aby orgán ochrany prírody dostal informáciu kde, kedy a ako budú výsledky publikované, resp. uschované, aby sa k nim v prípade potreby mohol dostať a aby o tom mohol včas poskytnúť informáciu tomu, kto by mohol byť obmedzený prípadným rozhodnutím orgánu ochrany prírody založeným na získaných výsledkoch. Včasné informovanie tak poskytne vlastníkom a užívateľom pozemkov dostatok možností na prípravu svojho stanoviska.

23. V Čl. I bod 84 znie:

„84. V § 56 odsek 7 znie:

„(7) Na vyhlasovanie ochrany osobitne chránených častí prírody a krajiny podľa § 50, území európskeho významu podľa § 27 a európskej sústavy chránených území podľa § 28 môžu byť použité iba výsledky výskumu vykonávaného v súlade s odsekom 4, ak orgán ochrany prírody nerozhodne inak.“.

Odôvodnenie:

Nedostatkom vládneho návrhu zákona je, že pri vyhlasovaní chránených území by príslušný orgán vôbec nemohol využívať tie výsledky výskumu, ktoré neboli zbierané výslovne pre potreby ochrany prírody a krajiny, a teda k nim nemusí existovať súhlas orgánu ochrany prírody a vlastníka, hoci môžu mať veľkú informačnú a prírodoochrannú hodnotu a nemusia viesť k žiadnym problémom s vlastníkmi.

Navrhované znenie skrýva aj retroaktívne prvky, a to nielen preto, že z procesného hľadiska neexistuje v legislatíve nástroj, ktorý by umožnil takýto súhlas vlastníka alebo orgánu ochrany prírody udeliť spätne. Preto by mal mať príslušný orgán možnosť rozhodnúť aj inak, zvlášť, ak sa na použitie výsledkov získa napríklad dodatočný súhlas vlastníkov.

Navrhnuté znenie tohto bodu pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu navyše vďaka prechodným ustanoveniam umožní využiť staršie výsledky pri prehodnocovaní území. Preto navrhujeme doplniť slovné spojenie „ak orgán ochrany prírody nerozhodne inak.“

Okrem toho z dôvodu rozporu s inými právnymi normami (aj európskymi) by sa obmedzenie použitia malo zakladať predovšetkým na tom, či výsledky boli platne zverejnené alebo oznámené zákonným postupom a či ten, koho sa týkajú, mal k nim prístup, a nesmie naopak obmedzovať práva toho, kto výskum uskutočnil, ani práva verejnosti na použitie výsledkov výskumu.

Nájsť rovnováhu medzi možnými zásahmi do práv vlastníkov, výskumníkov a širšej verejnosti nie je jednoduché, jednoznačne však treba okrem väčšej možnosti prístupu vlastníkov k údajom zachovať aj

práva verejnosti, čo nami navrhnutá úprava znenia tohto zákonného ustanovenia umožní, ak sa zavedie vykonateľný a účinný systém informovania o výsledkoch výskumu.

24. V Čl. I sa vypúšťa bod 141.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Platné znenie ZOPK vo veci ukladania pokút pri neoprávnenom výrube možno považovať za vhodnejšie, a preto navrhujeme nové znenie § 90 ods. 3 písm. l) ZOPK vypustiť.

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Mikuláša Hubu, Martina Fecka a Jána Mičovského

k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

(tlač 726)

Meno a priezvisko

Podpis

1. Mikuláš Huba

2. Martin Fecko

3. JÁN MIČOVSKÝ —

4. Erika Jurinová

5. Igor HRAŠKO

6. Richard Vašečka

7. Helena Mizušová

8. Ľudovít KADÚC

9. BRANISLAV ŠKRIPEK

10. Peter Hradný

11. PETER POLÁK

12. A. Hlin.

13. JANA ŽITNÁNKOVÁ

14. Peter OSŤÁK

15. KLOBUK BERAN

16.

17.

18.

19.

20.

